

Львівський національний університет імені Івана Франка
Географічний факультет
Кафедра економічної і соціальної географії імені професора Олега Шаблія

Затверджено
на засіданні кафедри економічної
і соціальної географії імені професора Олега Шаблія
географічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.)
Завідувач кафедри доц. Гудзеляк І. І.

Силабус

з навчальної дисципліни

«Політична географія»,

що викладається в межах ОПП «Географія»,

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

для здобувачів зі спеціальності 106 Географія

Львів 2024

Назва дисципліни	Політична географія
Адреса викладання дисципліни	вул. Дорошенка, 41, м. Львів, 79000 Географічний факультет, Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Географічний факультет, кафедра економічної і соціальної географії імені професора Олега Шаблія
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 Природничі науки 106 Географія
Викладачі дисципліни	Гудзеляк Ірина Іванівна, кандидат географічних наук, доцент, завідувач кафедри економічної і соціальної географії імені професора Олега Шаблія
Контактна інформація викладачів	iryna.hudzelyak@lnu.edu.ua https://geography.lnu.edu.ua/employee/hudzelyak-iryna-ivanivna
Консультації по курсу відбуваються	У день проведення аудиторних занять. м. Львів, вул. Дорошенка, 41, географічний факультет, ауд. 58. Он-лайн консультації через Zoom або Microsoft Teams. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача
Сторінка дисципліни	https://geography.lnu.edu.ua/academics/bachelor/geography
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Політична географія» є нормативною дисципліною зі спеціальності 106 Географія і входить до циклу дисциплін професійної та практичної підготовки бакалаврів. Здобувачі отримують знання про геопросторову організацію політичної сфери суспільства та сучасні геополітичні процеси у світі та регіонах
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна охоплює питання, що розкривають історію становлення політичної географії, формування політичної карти світу, політико-географічні особливості державної території та державних кордонів, сучасні геополітичні процеси та проблеми міжнародної співпраці, теоретичні основи геоконфліктології та географію міжнародних конфліктів у регіонах, країнах, а також питання електоральної географії. У курсі представлено огляд сучасних політико-географічних концепцій
Мета та цілі дисципліни	Мета дисципліни – оволодіти знаннями з політичної географії, опанувати методику географічного дослідження політичної сфери суспільства на різних територіальних рівнях, від локального до глобального, критично аналізувати сучасні геополітичні концепції. Відповідно до освітньо-професійної програми вивчення дисципліни сприяє набуттю здобувачами вищої освіти таких компетентностей: ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. СК 2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства. СК 5. Здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.

	<p>СК 7. Знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації.</p> <p>СК 10. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні ним процеси.</p> <p>СК 14. Здатність оцінювати позиціонування України в сучасному світі, здійснювати аналіз і обґрунтовувати просторову організацію населення та господарства.</p>
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вегеш М. Геополітика в постатях і термінах: підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія» / М. Вегеш, М. Палінчак, В. Петрінко. – Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 786 с. 2. Гудзеляк І., Ванда І. Політична географія: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 180 с. 3. Дністрянський М. С. Геополітика. Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2011. 436 с. 4. Дністрянський М. С. Політична географія та геополітика України: навч. посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. 5. Дністрянський М. С. Загострення геополітичних взаємин в період постмодерну та становище України. Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2021. 156 с. 6. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. – 306 с 7. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. – К.: Вища школа, 2007. – 422 с. <p>Повний список літератури: Список літ Політ Географія.docx</p>
Тривалість курсу	3 кредити ECTS – 90 год. у 8 семестрі
Обсяг курсу	60 год. аудиторних занять, з них 36 год. лекцій, 24 год. практичних занять. 30 год. самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Очікувані результати навчання:</p> <p>ПРН 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.</p> <p>ПРН 03. Пояснювати особливості організації географічного простору.</p> <p>ПРН 09. Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.</p> <p>ПРН 12. Аналізувати та оцінювати потенціал території, у тім числі природний, демографічний, соціально-економічний, культурний.</p> <p>ПРН 13. Визначати позиціонування України в сучасному світі, здійснювати аналіз і обґрунтовувати просторову організацію населення та господарства держави.</p> <p>В результаті вивчення даного курсу студент повинен <i>знати</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – трактування об'єкту та предмету політичної географії, місце у системі наук, структуру політичної географії; – історію формування політичної географії як науки та геополітичної думки у світі та Україні; – поняттєво-термінологічний апарат політичної географії; – політичну карту світу та сучасні політичні процеси у регіонах та країнах; – суб'єкти політичної карти світу: держави, інтеграційні об'єднання, міжнародні організації; – головні положення політико-географічних і геополітичних концепцій та теорій;

	<p><i>вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – окреслювати предметну сферу дослідження політичної географії; – аналізувати сучасні тенденції формування політичної карти світу; – давати політико-географічну характеристику конкретної території/держави на основі набутих знань з різних галузей географії, історії та розуміти базові світоглядні концепції; – аналізувати електоральні процеси в державі; – пояснювати причини воєнно-політичних конфліктів та оцінювати їхні наслідки; – обґрунтовувати геостратегію держави; – користуватися геоінформаційними ресурсами для пошуку інформації, орієнтуватися в потоці політико-географічної інформації та критично її аналізувати; – інтерпретувати глобальні політичні індекси; – відстоювати принципи громадянського суспільства і правової держави 															
Ключові слова	Політична сфера суспільства, політична карта світу, держава, кордони, форма державного устрою, міжнародні організації															
Формат курсу	Очний															
Теми	У формі «Схема курсу»															
Підсумковий контроль, форма	Письмовий екзамен в кінці семестру															
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з Основ суспільної географії, Географії населення, Суспільної географії макрорегіонів світу, Історії України, необхідних для розуміння категоріального апарату та набуття нових компетентностей															
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції з презентаціями, виконання практичних завдань, семінари у формі доповідей та дискусій з проблемних питань, усне і письмове опитування, ІНДР															
Необхідне обладнання	Аудиторія, проектор, ноутбук, екран, доступ до інтернету, Office 365															
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.															
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <th colspan="3"><u>Поточний та модульний контроль</u></th> <th rowspan="2"><u>Екзамен</u></th> </tr> <tr> <td><u>Практичні і семінарські заняття, самостійне опрацювання наукових джерел</u> 12 <u>занять</u> (36 <u>балів</u>)</td> <td><u>Індивідуальна самостійна робота студента (ІНДР)</u> (6 <u>балів</u>)</td> <td><u>Модульний контроль</u> 2 <u>письмові опитування</u> (8 <u>балів</u>)</td> </tr> <tr> <td colspan="3">50 <u>балів</u></td> <td>50 <u>балів</u></td> </tr> <tr> <td colspan="4">100 <u>балів</u></td> </tr> </table>	<u>Поточний та модульний контроль</u>			<u>Екзамен</u>	<u>Практичні і семінарські заняття, самостійне опрацювання наукових джерел</u> 12 <u>занять</u> (36 <u>балів</u>)	<u>Індивідуальна самостійна робота студента (ІНДР)</u> (6 <u>балів</u>)	<u>Модульний контроль</u> 2 <u>письмові опитування</u> (8 <u>балів</u>)	50 <u>балів</u>			50 <u>балів</u>	100 <u>балів</u>			
	<u>Поточний та модульний контроль</u>			<u>Екзамен</u>												
	<u>Практичні і семінарські заняття, самостійне опрацювання наукових джерел</u> 12 <u>занять</u> (36 <u>балів</u>)	<u>Індивідуальна самостійна робота студента (ІНДР)</u> (6 <u>балів</u>)	<u>Модульний контроль</u> 2 <u>письмові опитування</u> (8 <u>балів</u>)													
	50 <u>балів</u>			50 <u>балів</u>												
100 <u>балів</u>																
Критерії оцінювання знань студентів	Максимальна кількість балів															
1.Бали поточної успішності за виконання і захист практичних робіт та доповідь на семінарському занятті (12 занять по 3 бали)	36															
<i>Критерії оцінювання</i>																
Студент правильно виконав усі завдання практичної роботи. В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних	3															

виступів на семінарському занятті, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань з політичної географії та геополітики, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, опрацьовану самостійно	
Студент правильно виконав усі завдання практичної роботи. Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів на семінарському занятті, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	2,1-3
Студент виконав усі завдання практичної роботи, але допускає помилки у виборі методів картографування чи інтерпретації отриманих результатів. В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів на семінарському занятті, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.	1,1-2
Студент не виконав усі завдання практичної роботи, не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів на семінарському занятті, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.	0,1-1
Студент не виконав завдання практичної роботи, не підготувався до семінарського заняття, не володіє знаннями з політичної географії, не розуміє геополітичних понять і концепцій.	0
2. Самостійна робота студентів	14
<i>Критерії оцінювання</i>	
Два модульних письмових опитування за результатами самостійної роботи. Самостійна робота студентів передбачена в темі лекції поряд з аудиторною роботою і передбачає опрацювання матеріалів підручника та додаткових джерел. Виконання завдань практичної роботи та підготовка до семінару також передбачає самостійну роботу з додатковими джерелами інформації. Оцінюється максимально по 4 бали за кожне письмове модульне опитування.	8
Модуль 1. Перший рівень (2 завдання) – завдання з розгорнутою відповіддю (повне обґрунтування відповіді). В цих завданнях потрібно зробити послідовні, логічні пояснення, необхідні посилення, вказати факти, з яких випливає те чи інше твердження. Якщо потрібно, то слід проілюструвати думки схемами. Оцінювання завдань першого рівня – по 1,5 бали. (1,5 бали × 2 = 3 бали). Другий рівень (4 завдання) – записати визначення понять. Студенту потрібно лаконічно подати означення чотирьох базових категорій політичної географії. Оцінювання завдань	4

другого рівня 0,25 балів: $(0,25 \text{ балів} \times 4 = 1 \text{ бал})$.	
<p>Модуль 2.</p> <p>Перший рівень (2 завдання) – завдання з розгорнутою відповіддю (повне обґрунтування відповіді). В цих завданнях потрібно зробити послідовні, логічні пояснення, необхідні посилання, вказати факти, з яких випливає те чи інше твердження. Якщо потрібно, то слід проілюструвати думки схемами. Оцінювання завдань першого рівня – по 1,5 бали. $(1,5 \text{ бали} \times 2 = 3 \text{ бали})$.</p> <p>Другий рівень (4 завдання) – записати визначення понять. Студенту потрібно лаконічно подати означення чотирьох базових категорій політичної географії. Оцінювання завдань другого рівня 0,25 балів: $(0,25 \text{ балів} \times 4 = 1 \text{ бал})$.</p>	4
3. Індивідуальна самостійна робота студента (ІНДР)	6
Індивідуальна самостійна робота студента передбачає індивідуальне опрацювання актуальної наукової проблеми та підготовка реферату на 6–8 сторінок тексту. Перевірка в кінці семестру.	
робота виконана та захищена згідно з графіком, з поясненнями та висновками і в повному обсязі, без суттєвих зауважень	6
робота виконана та захищена згідно з графіком, з поясненнями та висновками і в повному обсязі, з помилками і неточностями	4-5
робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог	1-3
робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог	0
4. Екзамен	50
<p>Семестровий екзамен як форма підсумкового контролю є обов'язковим для всіх студентів.</p> <p>Екзамен у письмовій формі. Кожен студент отримає індивідуальний варіант на 80 хв. Усі варіанти мають однакову структуру, пропорційну до змісту дисципліни за темами.</p> <p>Питання двох типів.</p> <p>1. Відкриті описові питання (3 питання – максимум по 10 балів за повну відповідь, разом 30 балів).</p> <p>2. Тестові завдання (20 тестів):</p> <p>2.1.Завдання із вибором однієї, або декількох відповідей.</p> <p>2.2.Завдання на встановлення послідовності.</p> <p>2.3.Завдання на встановлення відповідності.</p> <p>За кожне правильно виконане тестове завдання студенту виставляється максимум 1 бал, разом 20 балів.</p>	
<p><i>Відвідування занять.</i> Обов'язкова присутність студентів на лекціях і практично-семінарських заняттях.</p> <p><i>Політика щодо дедлайнів та перекладання.</i> Практичні роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається лише за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p> <p><i>Академічна доброчесність.</i> Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування будуть вважатися випадками академічної недоброчесності. Виявлення ознак</p>	

	академічної недоброчесності в роботі студента є підставою для її незарахування. Списування під час модульних опитувань та екзамену заборонені
Питання екзамену	Гудзеляк І., Ванда І. Політична географія: навчальний посібник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. С. 58–96. https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу

Схема курсу

Тиж.	Тема, план	Форма діяльності	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, ауд. год. / год. самот. роботи	Термін виконання
<i>Лекції</i>					
1	Теоретичні основи політичної географії 1. Об'єкт і предмет політичної географії. 2. Предмет політичної географії. 3. Головні категорії. 4. Структура політичної географії. 5. Зв'язки політичної географії з іншими науками.	Лекція	1. Дністрянський М. С. Політична географія та геополітика України: навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2010. 2. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 306 с. 3. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. К.: Вища школа, 2007. 422 с. 4. Вегеш М. Геополітика в постатях і термінах: підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія» / М. Вегеш, М. Палінчак, В. Петрінко. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 786 с.	Опрацювати питання лекції. 2/1	1 тиж-день
2-3	Історія розвитку політичної географії 1. Протонауковий період. 2. Квазінауковий період. 3. Науковий період.	Лекція	1. Вегеш М. Геополітика в постатях і термінах: підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія» / М. Вегеш, М. Палінчак, В. Петрінко. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 786 с. 2. Дністрянський М. С. Геополітика. Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2011. 436 с. 3. Дністрянський М. С. Політична географія та геополітика України: навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2010. 4. Дністрянський М. С. Загострення геополітичних взаємин в період постмодерну та становище України. Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2021. 156 с. 5. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 306 с. 6. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. К.: Вища школа, 2007. 422 с.	Опрацювати питання лекції. 4/2	2 тижні
4-5	Політико-географічна думка в Україні 1. Геополітичні ідеї М. Драгоманова. 2. Геополітичні погляди М. Грушевського.	Лекція	1. Вегеш М. Геополітика в постатях і термінах: підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія» / М. Вегеш, М. Палінчак, В. Петрінко. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 786 с. 2. Дністрянський М. С. Геополітика. Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2011. 436 с.	Опрацювати питання лекції. 4/2	2 тижні

	<p>3. Роль Ю. Липи у розвитку геополітичної думки.</p> <p>4. Геополітичні аспекти у працях М. Міхновського, Л. Цегельського, В. Липинського.</p> <p>5. С. Рудницький і політична географія України.</p> <p>6. Наукові погляди сучасних українських політико-географів.</p>		<p>3. Дністрянський М. С. Політична географія та геополітика України: навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2010.</p> <p>4. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 306 с.</p> <p>5. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. К.: Вища школа, 2007. 422 с.</p>		
6-7	<p>Основи геополітики</p> <p>1. Сутність геополітики як конвергентної науки. Основні задачі геополітики.</p> <p>2. Міжпредметні зв'язки.</p> <p>3. Розвиток геополітичних учень у XIX – на початку XX століття.</p> <p>4. Становлення наукових геополітичних шкіл у різних країнах світу.</p> <p>5. Сучасні геополітичні концепції. Геополітична структура світу. Поняття про світовий порядок, глобальні та регіональні держави.</p> <p>6. Геополітична стратегія держави.</p>	Лекція	<p>1. Вегеш М. Геополітика в постатах і термінах: підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія» / М. Вегеш, М. Палінчак, В. Петрінко. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 786 с.</p> <p>2. Дністрянський М. С. Геополітика. Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2011. 436 с.</p> <p>3. Дністрянський М. С. Політична географія та геополітика України: навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2010.</p> <p>4. Дністрянський М. С. Загострення геополітичних взаємин в період постмодерну та становище України. Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2021. 156 с.</p>	Опрацювати питання лекції. 4/2	2 тижні
8-9	<p>Формування політичної карти світу</p> <p>1. Політична карта світу як наукова категорія.</p> <p>2. Етапи формування політичної карти світу.</p> <p>3. Сучасна політична карта світу.</p> <p>4. Геополітичні епохи та чинники зміни головних центрів сили у світі.</p>	Лекція	<p>1. Гудзеляк І. І. Політична карта світу: актуальний аналіз головних елементів // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: географія. Тернопіль: СМП "Тайп". № 1 (випуск 52). 2022. С. 112–120.</p> <p>2. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019.</p> <p>3. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. К.: Вища школа, 2007.</p>	Опрацювати питання лекції. 4/2	2 тижні
10	<p>Держава як об'єкт дослідження політичної географії</p> <p>1. Теорії походження держави.</p> <p>2. Історичні форми державності.</p> <p>3. Сучасні ознаки держави.</p> <p>4. Типи слабких держав. Індекс недієздатності держав.</p>	Лекція	<p>1. Дністрянський М. С. Політична географія та геополітика України: навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2010.</p> <p>2. Дністрянський М. С. Загострення геополітичних взаємин в період постмодерну та становище України. Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2021. 156 с.</p> <p>3. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 306 с.</p> <p>4. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. К.: Вища школа, 2007. 422 с.</p>	Опрацювати питання лекції. 2/1	1 тиж-день

11-12	Форми політичної організації держав 1. Адміністративно-територіальний устрій. 2. Форми державного правління. 3. Політичні режими.	Лекція	1. Гудзеляк І. І. Політична карта світу: актуальний аналіз головних елементів // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: географія. Тернопіль: СМП "Тайп". № 1 (випуск 52). 2022. С. 112–120. 2. Гантігтон С. Політичний порядок у мінливих суспільствах. Київ: Наш Формат, 2021. 448 с. 3. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 306 с. 4. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. К.: Вища школа, 2007. 422 с.	Опрацювати питання лекції. 4/2	2 тижні
13-14	Державна територія у політичній географії 1. Поняття державної території. 2. Зовнішні морфологічні ознаки державної території. 3. Внутрішня морфологія державної території. 4. Столиця і периферія.	Лекція	1. Дністрянський М. С. Політична географія та геополітика України: навч. посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. 2. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 3. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. – К.: Вища школа, 2007.	Опрацювати питання лекції. 4/1	2 тижні
15	Політико-географічна лімологія 1. Об'єкт і предмет політико-географічної лімології. 2. Підходи і методи географічних досліджень державних кордонів. 3. Класифікація кордонів. 4. Поняття прикордонного і транскордонного регіону. 5. Морфологічні моделі держав.	Лекція	1. Дністрянський М. С. Політична географія та геополітика України: навч. посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. 2. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 3. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. – К.: Вища школа, 2007.	Опрацювати питання лекції. 2/1	1 тиждень
16-17	Основи геоконфліктології 1. Поняття конфлікту. Головні причини міжнародних конфліктів. 2. Типологія міжнародних конфліктів. 3. Типи збройних конфліктів. 4. Типи прикордонних конфліктів. 5. Сучасні гібридні війни у світі. 6. Форми сепаратистських рухів.	Лекція	1. Капітоненко М.Г. Міжнародні конфлікти: Навчальний посібник. – К.: Либідь, 2009. 2. Дністрянський М. С. Політична географія та геополітика України: навч. посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. 3. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 4. Стафійчук В. І. Геоконфліктологія – новий напрям суспільно-географічних досліджень // Сучасні проблеми розвитку географічної науки і освіти в Україні: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції, (Київ, 26-28 лист. 2015 р.) / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К.: Обрії, 2015. С. 142–144.	Опрацювати питання лекції. 4/2	2 тижні

			5. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. К.: Вища школа, 2007.		
18	Електоральна географія 1. Об'єкт і предмет електоральної географії. 2. Типи виборчих систем. 3. Політична поведінка населення. 4. Політичні партії та партійні системи. 5. Суспільні рухи та громадсько-політичні об'єднання. 6. Методика географічного аналізу і картографування електоральних явищ і процесів.	Лекція	1. Дністрянський М. С. Політична географія та геополітика України: навч. посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. 2. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 3. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. – К.: Вища школа, 2007.	Опрацювати питання лекції. 2/1	1 тиж-день
Практичні і семінарські заняття					
1	Політична географія і геополітика як наукові дисципліни	Семінарське заняття	1. Вегеш М. Геополітика в постатах і термінах: підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія» / М. Вегеш, М. Палінчак, В. Петрінко. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 786 с. 2. Дністрянський М. С. Геополітика. Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2011. 436 с. 3. Дністрянський М. С. Політична географія та геополітика України: навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2010. 4. Дністрянський М. С. Загострення геополітичних взаємин в період постмодерну та становище України. Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2021. 156 с. 5. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 306 с. 6. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. К.: Вища школа, 2007. 422 с.	Вивчити теоретичні основи політичної географії і геополітики, їхнє місце у системі наук, методи дослідження та джерельну базу наукових досліджень. 2/1	1 тиж-день
2	Україна в глобальних політичних рейтингах	Практична робота	1. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 306 с. 2. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. К.: Вища школа, 2007. 422 с.	Ознайомитися з методикою розробки індексів, які відображають геополітичне позиціонування держав у світі. Розуміти закономірності розподілу країн світу за індексами миру, політичної глобалізації, крихких держав, урядування. 2/1	1 тиж-день
3	Історія розвитку політичної географії та	Семінарське заняття	1. Вегеш М. Геополітика в постатах і термінах: підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія» /	Вивчити особливості становлення	1 тиж-день

	геополітичних учень у світі		<p>М. Вегеш, М. Палінчак, В. Петрінко. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 786 с.</p> <p>2. Дністрянський М. С. Геополітика. Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2011. 436 с.</p> <p>3. Дністрянський М. С. Політична географія та геополітика України: навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2010.</p> <p>4. Дністрянський М. С. Загострення геополітичних взаємин в період постмодерну та становище України. Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2021. 156 с.</p> <p>5. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 306 с.</p> <p>6. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. К.: Вища школа, 2007. 422 с.</p>	<p>політичної географії та геополітики у світі.</p> <p>Ознайомитися з головними положеннями сучасних геополітичних концепцій.</p> <p>Проаналізувати сучасні погляди на світовий порядок, геополітичні процеси у світі, чинники, які їх визначають.</p> <p>2/1</p>	
4	Українська геополітична думка	Семінарське заняття	<p>1. Вегеш М. Геополітика в постатах і термінах: підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія» / М. Вегеш, М. Палінчак, В. Петрінко. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 786 с.</p> <p>2. Дністрянський М. С. Геополітика. Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2011. 436 с.</p> <p>3. Дністрянський М. С. Політична географія та геополітика України: навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2010.</p> <p>4. Дністрянський М. С. Загострення геополітичних взаємин в період постмодерну та становище України. Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2021. 156 с.</p> <p>5. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 306 с.</p> <p>6. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. К.: Вища школа, 2007. 422 с.</p>	<p>Вивчити особливості становлення політичної географії та геополітики в Україні.</p> <p>Проаналізувати політико-географічні праці та геополітичні концепції і доктрини, у яких висвітлена українська проблематика.</p> <p>Визначити геостратегічні інтереси України й обґрунтувати геополітику держави.</p> <p>2/1</p>	1 тиж-день
5	Міжнародні організації у глобальних та регіональних інтеграційних процесах	Семінарське заняття	<p>1. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 306 с.</p> <p>2. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. К.: Вища школа, 2007. 422 с.</p>	<p>Ознайомитися з переліком міжнародних організації та напрямками їхньої діяльності;</p> <p>дослідити особливості участі України у міжнародних організаціях.</p> <p>2/2</p>	1 тиж-день
6	Європейський Союз та Україна	Семінарське заняття	<p>1. Мальська М. П. Основи європейської інтеграції: підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк. – Київ: Центр учбової літератури, 2018. – 319 с.</p> <p>2. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 306 с.</p> <p>3. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. К.: Вища школа, 2007. 422 с.</p>	<p>Ознайомитися з історією становлення, організаційною структурою та напрямками діяльності Європейського Союзу (ЄС);</p> <p>проаналізувати передумови вступу України до ЄС та</p>	

				потенційні наслідки євроінтеграції. 2/1	
7	Політико-географічна характеристика Європи	Семінарське заняття	1. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 306 с. 2. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. К.: Вища школа, 2007. 422 с. 3. Блій Г. де. Географія: світи, регіони, концепти // пер. з англ.; передмова та розділ «Україна» О. І. Шаблія / Г. де Блій, П. Муллер, О. Шаблій. – Київ: Либідь, 2004. – 740 с. 4. Америка і Європа у сучасних міжнародних трансформаціях: монографія / Макаренко Є. А., Погорська І. І., Рижков М. М. та ін. – Київ: Центр вільної преси, 2014. – 472 с.	Проаналізувати геопросторову організацію політичної сфери Європи. Провести порівняльний аналіз політико-географічного положення держави. Визначити геостратегічні інтереси європейських країн. 2/1	1 тиж-день
8	Політико-географічна характеристика Америки	Семінарське заняття	1. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 306 с. 2. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. К.: Вища школа, 2007. 422 с. 3. Блій Г. де. Географія: світи, регіони, концепти // пер. з англ.; передмова та розділ «Україна» О. І. Шаблія / Г. де Блій, П. Муллер, О. Шаблій. – Київ: Либідь, 2004. – 740 с. 4. Америка і Європа у сучасних міжнародних трансформаціях: монографія / Макаренко Є. А., Погорська І. І., Рижков М. М. та ін. – Київ: Центр вільної преси, 2014. – 472 с.	Проаналізувати геопросторову організацію політичної сфери Америки, сучасну політико-географічну ситуацію в Америці; передумови та проблеми інтеграційних процесів у регіоні. Оцінити роль США як глобальної держави, провести порівняльний аналіз електоральних систем держав. 2/1	1 тиж-день
9	Політико-географічна характеристика Північної Африки та Близького Сходу	Семінарське заняття	1. Близький Схід і Північна Африка як сфера інтересів України: аналіт. доп. / за ред. О.В. Литвиненка. – Київ: НІСД, 2020. – 85 с. 2. Блій Г. де. Географія: світи, регіони, концепти // пер. з англ.; передмова та розділ «Україна» О. І. Шаблія / Г. де Блій, П. Муллер, О. Шаблій. – Київ: Либідь, 2004. – 740 с. 3. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 306 с. 4. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. К.: Вища школа, 2007. 422 с.	Описати політико-географічну ситуацію у Північній Африці і Близькому Сході. Визначити геостратегічні інтереси окремих держав регіону. Дати оцінку внутрішніх і міждержавних конфліктів у регіоні. 2/1	1 тиж-день
10	Політико-географічна характеристика Азії та Тихоокеанського регіону	Семінарське заняття	1. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 306 с. 2. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. К.: Вища школа, 2007. 422 с. 3. Блій Г. де. Географія: світи, регіони, концепти // пер. з англ.; передмова та розділ «Україна» О. І. Шаблія / Г. де Блій, П. Муллер, О. Шаблій. – Київ: Либідь, 2004. – 740 с.	Проаналізувати геопросторову організацію політичної сфери регіону. Оцінити потенціал Китаю в світовій економічній системі. Визначити геостратегічні	1 тиж-день

				інтереси окремих держав регіону. Охарактеризувати регіональну інтеграцію держав. 2/1	
11	Політико-географічна характеристика Африки на південь від Сахари	Семінарське заняття	1. Стафійчук В. І. Політична географія світу: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 306 с. 2. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу. К.: Вища школа, 2007. 422 с. 3. Блій Г. де. Географія: світи, регіони, концепти // пер. з англ.; передмова та розділ «Україна» О. І. Шаблія / Г. де Блій, П. Муллер, О. Шаблій. – Київ: Либідь, 2004. – 740 с.	Описати політико-географічну ситуацію в регіоні. Описати причини внутрішньодержавних, прикордонних та міждержавних конфліктів. Оцінити перспективи співпраці в рамках АС. 2/1	1 тиж-день
12	Обговорення документального циклу «Остання війна»	Семінар-дискусія	Фільми у відкритому доступі на youtube.	Переглянути три серії документального фільму і подумати над питанням «Що таке «руській мір» і чому українці мають перемогти російську імперію?» Обговорення на занятті з використанням аргументів, які прозвучали у фільмі. 2/1	1 тиж-день